

17.12.2012

Kj/9

§ 1431

Pisara-radan rata- ja rakentamissuunnittelua koskevan sopimuksen hyväksyminen

HEL 2012-016795 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Liikenneviraston kanssa solmittavan sopimuksen Pisara-radan rata- ja rakentamissuunnittelusta.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Liikennevirasto tekee asianomaisissa toimielimissään osaltaan samansisältöisen päätöksen sopimuksen hyväksymisestä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konsernilakimies, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Sopimusluonnos Pisara-radan rata- ja rakentamissuunnittelusta.pdf

Otteet

Ote
Liikennevirasto

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen hyväksyä Liikenneviraston kanssa solmittavan sopimuksen Pisara-radan rata- ja rakentamissuunnittelusta.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen todeta, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Liikennevirasto tekee asianomaisissa toimielimissään osaltaan samansisältöisen päätöksen sopimuksen hyväksymisestä.

Esittelijä

Taustaa

Pisara-rata yhdistää pääradan ja rantaradan kaupunkiraiteet Helsingin kantakaupungin kiertävällä tunneliradalla. Rataosuus on kaksiraiteinen

ja sijoittuu lähes kokonaan tunneliin. Radalla on kolme uutta maanalaista asemaa, jotka sijaitsevat Töölössä, Keskustassa ja Hakaniemessä.

Pisarraradan tavoitteena on junaliikenteen kapasiteetin lisääminen Helsingin ja Pasilan välillä sekä toimintavarmuuden parantaminen ja häiriöherkkyyden vähentäminen.

Liikennevirasto on hyväksynyt Pisarraradan yleissuunnitelman 16.2.2012. Yleissuunnitelma laadittiin kolmesta eri hankevaihtoehdosta. Jatkosuunnittelu tehdään vaihtoehdon 1 pohjalta, jonka mukaan tunneliosuus alkaa Pasilan aseman eteläpuolelta Vauhtitien ja Alppipuiston kohdalta. Tunnelleihin johtavat raiteet erkanevat pääradasta Nordenskiöldinkadun kohdalla.

Uuden kaksoisraiteen pituus on noin 7,2 kilometriä, josta tunnelissa sijaitsee noin 6 km. Pisarrarata muodostuu kahdesta rinnakkaisesta ratatunnelista joiden välissä on noin 200 metrin välein painesuojatut yhdystunnelit pelastautumista varten. Tunneli toteutetaan kalliitunnelina, mutta kalliokaton riittämättömyyden takia tunneleiden suuaukoilla sekä mm. Olympiastadionin vieressä tunneli toteutetaan betonitunnelina avokaivantoon.

Valittu yleissuunnitelmavaihtoehto on hyöty-kustannussuhteeltaan (1,54) tehokkain ja investoinneiltaan edullisin. Ratahankkeen kokonaiskustannusarvio on noin 583 miljoonaa euroa (alv 0 %, hintataso 2010).

Hakaniemen aseman pohjoispuolelle toteutetaan varauksena lyhyt kalliitunneli, josta tunnelia voidaan tarvittaessa jatkaa yleissuunnitelman vaihtoehtojen 2 ja 3 mukaisesti. Haaratunneli varustetaan raiteilla, ajolangoilla ja opastimilla häiriötilanteita varten. Tunneliasemia on kolme: Töölö, Keskusta ja Hakaniemi. Pasilan asemalla säilytetään varauksena yleissuunnitelman vaihtoehtojen 2 ja 3 mukaisten asemajärjestelyjen toteutumisedellytykset. Varauksen esitystapa ratkaistaan Keski-Pasilan asemakaavoituksen aikana.

Mikäli myöhemmässä vaiheessa uusi suora ratayhteys Pasilasta lentoasemalle toteutetaan, rakennetaan itäreunaan kaksi lisäraidetta Pasilan aseman ja Nordenskiöldinkadun välille.

Sopimuksen sisältö

Kyseessä olevalla sopimuksella Liikennevirasto ja kaupunki sopivat Pisarraradan rata- ja rakentamissuunnitelmien teettämisestä ja siihen liittyvästä kustannusten ja vastuiden jakamisesta.

Sopimuksen mukaan yhteistyö- ja asiantuntijatoiminnan tehtävänä on suunnitelmien ja päätöksenteon valmistelu Pissararadan rakentamisvaihetta varten. Pissararadan mahdollisesta toteuttamisesta päätetään kuitenkin erikseen, eikä kyseinen sopimus koske hankkeen toteuttamista.

Liikennevirasto toimii suunnitteluhankkeessa tilaajana ja tekee tarvittavat hankinnat ja päätökset suunnitelmien toteuttamiseksi. Kaupunki puolestaan vastaa kaavoitukseen liittyvistä viranomaistehtävistä ja valmistelee kustannuksellaan päätettäväksi kaikki suunnitteluhankkeen edellyttämät yleis- ja asemakaavat lainsäädäntöön perustuvat viranomaistehtävät ja valtuudet huomioon ottaen. Lisäksi kaupunki vastaa katu- ja puistosuunnitelmien hyväksymisestä.

Sopimuksen mukaan kaupungin maksuosuus suunnitteluhankkeeseen liittyvistä kustannuksista on 17 % ja Liikenneviraston osuus 83 %. Rata- ja rakentamissuunnittelun kokonaiskustannusarvio on 40,0 miljoonaa euroa, josta kaupungin maksuosuus on yhteensä 6,8 miljoonaa euroa (alv 0 %, hintataso 2012). Suunnittelukustannusten on arvioitu jakautuvan vuosille 2012–2015.

Kaupungin talousarviossa vuodelle 2013 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2014 ja 2015 on varauduttu Pissararadan suunnittelun kustannuksiin.

Pissararadan ratasuunnitelma on tarkoitus laatia pääasiassa vuosien 2012–2014 aikana. Rakentamissuunnitelman tekeminen käynnistetään vuoden 2014 aikana. Sopimuksen mukaan tavoitteena on valmistella asemakaavaehdotus päätettäväksi vuoden 2014 aikana. Kaiken kaikkiaan Pissararadan suunnitteluvaihe on tarkoitus saattaa päätökseen pääosin vuonna 2016.

Suunnitteluprojektissa kaupungin yleisenä tehtävänä on paitsi vastata kaavoituksen viranomaistehtävistä myös myötävaikuttaa ja osallistua projektin toteuttamiseen solmittavan sopimuksen mukaisesti, maksaa osuuttaan vastaavat kustannukset, hyväksyä osaltaan omistukseensa ja yhteisomistukseensa tulevien hankeosien suunnitelmat, hyväksyä Liikenneviraston rooli maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuna rakennushankkeeseen ryhtyvänä (MRL 119 §) sekä nimetä suunnitteluhankkeeseen ohjausryhmän varapuheenjohtaja, projektikoordinaattori ja muut edustajat.

Lain mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti. Lisäksi rakennushankkeeseen ryhtyvällä tulee olla hankkeen vaatavuus

17.12.2012

Kj/9

huomioon ottaen riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä toteaa, että kaupunginhallitus päätti 26.9.2011, § 847 antaa Liikennevirastolle lausunnon Pisararadan yleissuunnitelmasta.

Kaupunginhallitus piti lausunnossaan Pisararataa valtakunnallisesti ja seudullisesti tärkeänä joukkoliikennehankkeena. Kantakaupungin alittava tunnelirata, Pisara, ja sen maanalaiset asemat ovat tärkeä osa pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmää. Lausunnon mukaan hanke mahdollistaa sekä valtakunnallisen että seudullisen rautatieliikenteen lisäämisen ja monipuolisemman kehittämisen. Se lisää rautatieliikenteen täsmällisyyttä ja välityskykyä. Asemat sijaitsevat lähiliikenteen käyttäjien ja muun joukkoliikenteen kannalta nykytilannetta paremmin, joten matkustajien palvelutaso paranee.

Pisara-hankkeen toteutus edellyttää liittymistä jo olemassa oleviin rakenteisiin ja kiinteistöihin. Parhaan lopputuloksen saavuttaminen merkitsee tiivistä yhteistyötä kiinteistön omistajien, valtion ja kaupungin viranomaisten sekä radan suunnittelijoiden ja rakentajien kesken.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konsernilakimies, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Sopimusluonnos Pisararadan rata- ja rakentamissuunnittelusta.pdf

Otteet

Ote
Liikennevirasto

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus